

Avrupa Birliği
Sivil Koruma
ve İnsani Yardım

alman
işbirliği
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

TOPLUM MERKEZLERİNDE ÇOK YÖNLÜ HİZMET SUNUMU

TOPLUM MERKEZLERİ VE
YEREL İNİSİYATİFLER PROJESİ

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
AÇSHB	Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
AKDENİZ MÜL-DER	Akdeniz Mülteci ve Sığınmacılarla Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği
BM	Birleşmiş Milletler
BMMYK	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
BMZ	Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı
CLIP	Toplum Merkezleri ve Yerel İnisyatifler Projesi (GIZ)
CTCDş	Cinsel ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı şiddet
ÇHM	Çok Yönlü Hizmet Merkezleri Projesi (GIZ)
DİZ	Dünya İnsani Zirvesi
ECHO	Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları Genel Müdürlüğü
GIZ	Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu
IBC	Uluslararası Mavi Hilal İnsani Yardım ve Kalkınma Vakfı
INGO	Uluslararası Sivil Toplum Kuruluğu
İKB	İnsani Yardım-Kalkınma-Barış
İKGV	İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı
KDG	Kadın Dayanışma Grubu
LIFT	Türkiye Yerel İnisyatif Fonu
LKD	Lider Kadın Derneği
MHPSS	Ruh Sağlığı ve Psikososyal Destek
Mülteciler Derneği	Mülteciler ve Sığınmacılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
OECD DAC	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Kalkınma Yardımları Komitesi
PSS	Psikososyal Destek
Küresel Amaçlar	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
SGDD	Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği
SHM	Sosyal Hizmet Merkezi
SRHC	Türkiye'deki Mültecilere ve Ev Sahibi Topluma Destek Kümesi (GIZ)
SSG	Sosyal Suriye Grupları
STK	Sivil Toplum Kuruluğu
TCDş	Toplumsal Cinsiyete Dayalı şiddet
TM	Toplum Merkezi
TMP	Toplum Merkezleri Projesi (GIZ)
TÖMER	Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi
WHH	Deutsche Welthungerhilfe e. V.

Toplum Merkezi

nedir?

Toplum Merkezleri (TM), her kesimden kadın, erkek ve çocuğun aşağıda sıralanan hizmetlere erişebileceği kamuya açık ve güvenli alanlardır:

Toplum merkezleri, genellikle sivil toplum kuruluşları veya sivil aktörler tarafından, bazen de belediyelerin kendileri tarafından yönetilmektedir. Bu merkezler, hassas gruplar ve bireyler başta olmak üzere mülteciler ve ev sahibi toplumun üyelerine açık ve onların güçlendirilerek yaşamlarını etkileyen kararlara katılmalarını sağlayan bir mecra olarak kurulmuştur. Buna ek olarak, söz konusu merkezler, toplumdaki farklı gruplar arasındaki gerginliklerin azaltılması amacıyla sosyal ve kültürel paylaşımı da güçlendirme amacı da gütmektedir.

Toplum merkezlerinin Türkiye'de 20. yüzyılın ilk yarısına kadar uzanan köklü bir geçmişi vardır. Bu yapılar, zorlu sosyoekonomik koşullar ve özellikle sanayileşme ve kentleşme esnasında görülen güçlü göç hareketlerinin meydana geldiği dönemlerde, bir sivil toplum inisiyatifi olarak ortaya çıkmıştır. Devlete ait sosyal hizmet merkezlerinin dezavantajlı bireylere ve gruplara destek sunma gayretlerini tamamlayıcı nitelikte olmaları amaçlanmıştır.

Suriye krizinin bir sonucu olarak 2011 yılından bu yana mülteci hareketlerindeki artışın ve özellikle 2014 ve 2015 yıllarında meydana gelen kitlesel mülteci akınının ardından, devletin sunduğu mevcut hizmetlerin desteklenmesi amacıyla bir kez yeni toplum merkezleri faaliyete geçmeye

başlamıştır. Başlangıçta uluslararası kalkınma aktörleri tarafından finanse edilen ve artık yerel yönetimler tarafından giderek daha fazla desteklenen bu yeni dalga toplum merkezleri, geniş kentsel mülteci nüfusa ulaşmak ve onların ihtiyaçlarını karşılamak üzere ortaya çıkmıştır.

Son yıllarda yürütülen kapasite geliştirme faaliyetleri, toplum merkezlerinin hizmetlerini sürekli olarak profesyonelleştirmelerini ve hizmet standartlarını yükseltmelerini sağlamıştır. Ayrıca merkezler, hizmetlerini ev sahibi toplum mensupları için giderek daha erişilebilir hale getirmekte ve faaliyetlerini kamu standartları ile uyumlu hale getirmek üzere kamu kurum ve kuruluşlarıyla eşgüdüm içerisinde çalışmaktadır. Belediyeler, sosyal hizmet merkezleri ve diğer yerel aktörlerle yakın işbirliği içerisinde çalışan toplum merkezleri, mülteciler ve ev sahibi toplum arasındaki sosyal etkileşimi destekleyerek sosyal uyumu güçlendirmeye hizmet etmektedir.

Merkezler; yaş, köken veya toplumsal cinsiyet ayrımı olmaksızın herkese açıktır. Ulaşılması zor olan ve geride bırakılma riski bulunan kişiler veya grupları merkez faaliyetlerine dahil etmeye özel bir özen gösterilmektedir. Ayrıca, engelli bireyler, çocuklarını yalnız büyüten ebeveynler, mevsimlik göçmenler, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet mağdurları ve çocuk işçiler de hedef kitleye dahildir.

Türkiye'deki Toplum

Merkezi Desteğinin

Arka Planı

Suriye'de süregelen kriz neticesinde milyonlarca Suriyeli Türkiye'ye kaçmak zorunda kalmıştır. Ülke şu anda Irak ve Afganistan gibi diğer ülkelerden gelen 400.000'den fazla mülteciye ek olarak 3,5 milyondan fazla Suriyeli mülteciye ev sahipliği yapmaktadır. Suriyeli mülteci nüfusunun neredeyse %98'i mülteci kamplarının dışında yaşarken, bu nüfusun büyük çoğunluğu Suriye sınırına yakın yerlerde bulunan şehirlerin yanı sıra Türkiye'nin batısındaki büyükşehir merkezlerinde yoğun olarak bulunmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, yüksek sayıdaki ihtiyaç sahibi bireye temel hizmetleri sunmak konusunda ilk günden itibaren büyük bir özveriyle çalışmış ve özellikle hassas bireylerin kamu hizmetlerine erişebilmeleri için yoğun gayret sarf etmeye devam etmektedir.

Suriyeli mültecilerin Türkiye'ye kitlesel akınını takip eden ilk yıllarda, uluslararası kuruluşlar ve ikili anlaşmalar çerçevesinde faaliyet gösteren kurumsal paydaşlar, sosyal hizmet merkezleri ve eğitim merkezleri üzerindeki yükü hafifletmek üzere yeni kurulan toplum merkezlerini desteklemeye odaklanmıştır. Öncelik verilen hususlar, ihtiyaç sahiplerinin hayatta kalmasını sağlamaya yönelik insani gereklilikler olmuştur. Bu dönemde, mültecilere yönelik çalışmalar, giderek artan bir şekilde, ulusal sosyal hizmet sisteminin desteklenmesine ve daha uzun vadeli ve daha kalkınma odaklı bir yaklaşıma doğru kaymıştır. Bununla birlikte, insani yardımdan kalkınma odaklı yaklaşımlara geçiş, doğrusal bir süreç değildir. İnsani ihtiyaçlar süreklilik

göstermektedir ve yenileri ortaya çıkmaktadır. Bu geçiş süreçleri ışığında, sivil toplum kuruluşlarının ve kamu kurumlarının rollerine ve tamamlayıcı niteliklerine netlik kazandırılma ihtiyacı daha belirgin hale gelmektedir ve devlet ile sivil toplum arasındaki koordinasyon çok önemli bir duruma gelmektedir.

GIZ, 2015 yılından bu yana Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği (AB) adına Türkiye'deki mülteci çalışmalarının bir parçası olarak yürütülen faaliyetlere destek vermektedir. Türkiye makamlarını, yerel ortakları ve ev sahibi toplumu desteklemek amacıyla GIZ, "Türkiye'deki Mültecilere ve Ev Sahibi Topluma Destek (SRHC) Kümesini" oluşturmuştur. Küme, hem Türkiyeli ev sahibi toplumun hem de mültecilerin ihtiyaçlarını ele alarak, istihdam ve beceri geliştirme, eğitim, koruma, sosyal uyum ve kapasite geliştirme alanlarındaki farklı projelerin faaliyetlerini koordine etmektedir.

Mültecilere yönelik çalışmaların bir diğer örneği olarak GIZ, toplum merkezlerini desteklemeye başlamıştır. Bu alanda çalışma yürüten olan ilk projelerden biri Çok Yönlü Hizmet Merkezleri (ÇHM) Projesi (10/2015 - 09/2017) ve bunu takiben Şubat 2019'da Toplum Merkezleri ve Yerel İnişiyatifler Projesi (CLIP) olarak kapsamı genişletilen Toplum Merkezleri Projesi (TMP) olmuştur. Türkiye'de mültecilere yönelik çalışmalar hususunda STK ve devlet kurumlarının faaliyetlerinin uyumlaştırılması bağlamında CLIP, sosyal hizmet merkezlerine de destek sunmuştur.

TOPLUM MERKEZLERİ VE YEREL İNİSİYATİFLER PROJESİ (CLIP)

Proje yaklaşımı

Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP), GIZ'in Türkiye'deki Mültecilere ve Ev Sahibi Topluma Destek (SRHC) Kümesi kapsamındaki projelerden biridir.

Projenin temel amacı; kültürlerarası paylaşım dahil olmak üzere, toplum merkezleri ile mültecilere ve ev sahibi topluma yönelik yerel inisiyatiflerce sunulan hizmetlerin geliştirilmesidir. CLIP, dört alanda faaliyet yürütmektedir:

1

Toplum merkezlerinin yürüttüğü çalışmaların desteklenmesi: sayıları 12'yi bulan uygulama ortağı kuruluş, çok yönlü hizmet merkezleri olarak finansal ve teknik açıdan güçlendirilmektedir. Bu kuruluşlar, mülteciler ve ev sahibi toplum üyeleri için koruma, yaygın eğitim ve beceri geliştirmenin yanı sıra sosyal ve kültürel etkileşim alanlarında da faaliyetler yürütmektedir.

2

"Türkiye Yerel İnisiyatif Fonu'nun (LIFT)" uygulanması: 20'yi aşkın yerel inisiyatif, en hassas ve risk altındaki kişilere yönelik topluluk-temelli projelerine finansal ve teknik destek almaktadır.

3

Hizmetlerin devlet standartları ile uyumlu hale getirilmesi: sivil toplum ve diğer kamusal aktörler arasında verimli işbirliği ve koordinasyonun desteklenmesi.

4

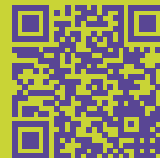
Kapasite geliştirme: eğitimler ve gözetimler yoluyla uygulama ortaklarının yönetim becerileri ve teknik kapasitelerinin artırılması.

Proje Adı: Türkiye'deki Mülteciler ve Ev Sahibi Toplum için Toplum Merkezlerindeki Hizmetlerin Geliştirilmesi - Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)

Müşterek finanse eden: Ekim 2017'den bu yana Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) tarafından, Şubat 2019'dan bu yana ise Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortaklığında müşterek finanse edilmektedir.

Uygulayıcı kurum: Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ)

Yer: Türkiye

Visit CLIP's site

TOPLUM MERKEZLERİ

İnsani Yardım-Kalkınma-Barış Ekseninin Canlı Örneği

Toplum merkezlerine olan desteği ile CLIP, bütüncül bir yaklaşım uygulamaktadır. Hassas durumdaki bireylerin kısa vadeli koruma ihtiyaçlarının karşılanmasının amaçlandığı insani yardımları, daha uzun vadeli, kalkınma odaklı ve yapısal destekler ile birleştirmektedir. Toplum merkezleri psikolojik destek, hukuki ve sosyal danışmanlık, temel yardım malzemeleri veya etkilenen bireylerin hayatta kalmasını, onurunu ve insan haklarını güvence altına alan her türlü hizmeti sağlayarak acil insani yardım ihtiyaçlarına yanıt vermektedir. Ayrıca, bu merkezler, mesleki kurslar ve dil kursları, girişimcilik programları ve hassas durumdaki bireylerin güçlendirilmesi yoluyla, faydalanıcılarının kişisel refahları ve sosyoekonomik koşullarının orta ila uzun vadede iyileştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, söz konusu merkezler paylaşım, duyarlılık ve karşılıklı anlayışı arttıran sosyal, kültürel ve boş zaman değerlendirme faaliyetleri aracılığıyla çevrelerindeki farklı gruplar arasında sosyal uyumu

güçlendirmektedir. Tüm hizmetler, ihtiyaç değerlendirmelerine dayalı olarak sunulmaktadır ve süreç boyunca katılımcı bir yaklaşım izlenmektedir. Daha etkili, verimli ve sürdürülebilir destek düzenekleri geliştirilmesi amacıyla, toplum merkezleri, GIZ'in desteğiyle, diğer kamu kurumları ve sivil toplum aktörleri ile faaliyetlerini eşgüdüm içerisinde yürütmekte, bu kapsamda kamu kurumlarına yönlendirme yapmakta ve kurumsal kapasitelerini kamu standartlarına uygun hale getirmeye çalışmaktadır. Böylece toplum merkezleri, İnsani Yardım-Kalkınma-Barış (İKB) eksenini işler hale getirerek 2016 Dünya İnsani Zirvesi'nin (DİZ) sonuçları ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Kalkınma Yardımları Komitesi'nin tavsiyelerine (OECD DAC, 2019) uyum sağlamaktadır. Birey ve topluluk temelli yaklaşımları eş zamanlı olarak uygulayan merkezler, toplumların ve bireylerin değişime daha iyi ayak uydurmasına katkıda bulunmaktadır.

CLIP uygulama ortakları hangi illerde faaliyet gösteriyor?

■ Toplum Merkezleri
■ Yerel İnisiyatifler

CLIP, Adana, Ankara, İstanbul, Kilis ve Şanlıurfa'da toplum merkezleri ve yerel inisiyatifler eş zamanlı olarak desteklemektedir.

GIZ; proje yazımı ve yönetimi, insan kaynakları, kurumsal gelişme, çatışma çözümü, vaka yönetimi, mülteci hukuku, yasal haklar ve sorumluluklar, çocuk koruma, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, sivil toplum çalışmalarında temel prensipler gibi konularda eğitimler vererek proje ortaklarının hizmet kalitelerini geliştirilmesi konusunda toplum merkezlerine destek sunmaktadır. Bunun yanı sıra GIZ, koordinasyon toplantıları ve online seminerler gibi faaliyetler aracılığıyla çeşitli Toplum Merkezleri arasında ve Toplum Merkezleri ile kamu kurumları arasında etkileşimi, bilgi alışverişini ve deneyim paylaşımını teşvik etmektedir.

Toplum merkezlerine sunulan desteğin çerçevesini Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi ve özellikle de bu gündemin temelinde yer alan "kimseyi geride bırakma" ilkesi oluşturmaktadır. Toplum merkezleri, yaptıkları çalışmalar aracılığıyla, aşağıdaki Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına (Küresel Amaçlar) katkıda bulunmaktadır:

Gelir getirici faaliyetler, sosyal hizmetlere erişimin desteklenmesinin yanı sıra dil eğitimi ve mesleki eğitim gibi faaliyetler aracılığıyla yoksulluğa ve açlığa son verilmesi; sürekli, kapsayıcı ekonomik büyüme, tam ve verimli istihdam ve herkes için insana yakışır iş sağlanması (Küresel Amaçlar 1, 2 ve 8).

Psikososyal destek, sağlık hizmetlerine yönlendirme, danışmanlık hizmetleri ve farkındalık yaratma faaliyetleri yoluyla herkes için sağlıklı yaşamın sağlanması ve refahın geliştirilmesi (Küresel Amaçlar 3).

Yaygın eğitim kursları, eğitim danışmanlığı, okula kayıt desteği, vaka yönetimi, akran zorbalığı konusunda öğretmenlere destek verilmesi ve okullar, Halk Eğitim Merkezleri ve belediyeler gibi ilgili devlet kurumlarıyla işbirliği yapılması veya bu kurumlara yönlendirmeler yapılması yoluyla nitelikli eğitim ve hayat boyu öğrenmenin geliştirilmesi (Küresel Amaçlar 4).

Hizmet sunma sürecinin her aşamasında toplumsal cinsiyete duyarlı bir yaklaşım uygulanması yoluyla toplumsal cinsiyet eşitliğinin (Küresel Amaçlar 5) sağlanması. Merkezler, kadınlar için güvenli bir alan sağlamakta, eşit katılım fırsatları sunmakta ve kadınlar ve erkekler arasında toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratma, dezavantajlı kadınların katılımını güçlendirme, toplumsal cinsiyete dayalı şiddete karşı koruma ve toplumsal cinsiyet rollerini dönüştürme amaçlı faaliyetler yürütmektedir.

Sosyal uyumun genel bir hedef olarak görülmesi yoluyla eşitsizliklerin azaltılması, huzurlu ve kapsayıcı toplumların oluşturulması (Küresel Amaçlar 10 ve 16). Tüm uygulayıcı ortaklar, ev sahibi toplumun hassas durumdaki bireylerini ve mültecileri güçlendirmeye yönelik faaliyet göstermekte, ulaşım ve çeviri hizmetleri gibi hizmetler yoluyla kültürlerarası paylaşım ve işbirliğini destekleyerek kamu kurumları tarafından sunulan sosyal hizmetlere erişimlerini kolaylaştırmaktadır.

Doğanın korunması ve sürdürülebilir tüketim ile ilgili farkındalık yaratma kampanyaları aracılığıyla, sorumlu tüketim ve üretimin sağlanması (Küresel Amaçlar 12).

Hizmetlerin genişletilmesi ve geliştirilmesine yönelik ortaklıkların çeşitlendirilmesi; ulusal ve uluslararası kuruluşlar arasındaki uyum ve işbirliğinin kolaylaştırılması ve topluluk temelli çalışmalar yürüten kuruluşların güçlendirilmesi yoluyla sürdürülebilir kalkınma ortaklıklarının güçlendirilmesi (Küresel Amaçlar 17).

DESTEKLENEN

TOPLUM MERKEZLERİNE

GENEL BAKIŞ

UYGULAMA ORTAĞI	BAŞLAMA TARİHİ	TAMAMLANMA TARİHİ	İL	BÖLGE
MÜLTECİLER DERNEĞİ	01.05.2019	DEVAM EDİYOR	İSTANBUL	SULTANBEYLİ
LKD	01.04.2019	DEVAM EDİYOR	MARDİN	MARDİN
SEYHAN BELEDİYESİ	01.12.2018	DEVAM EDİYOR	ADANA	SEYHAN
AKDENİZ MÜL-DER	01.11.2018	DEVAM EDİYOR	HATAY	HATAY
HAYATA DESTEK	01.05.2018	DEVAM EDİYOR	ŞANLIURFA	ŞANLIURFA
İKGV	01.02.2018	DEVAM EDİYOR	İSTANBUL	ESENLER
SGDD	01.02.2016	DEVAM EDİYOR	ANKARA	MAMAK
IBC	01.10.2015	DEVAM EDİYOR	KİLİS	KİLİS
SSG	01.10.2015	DEVAM EDİYOR	MERSİN	MERSİN
ULUSLARARASI KURTARMA KOMİTESİ	01.11.2015	31.12.2015	HATAY	REYHANLI
YUVA	01.02.2016	31.07.2019	HATAY	KIRIKHAN
SGDD	01.02.2016	31.01.2018	GAZİANTEP	GAZİANTEP
YUVA	01.10.2015	31.01.2018	GAZİANTEP	NİZİP
IMPR	01.10.2015	12.06.2017	ŞANLIURFA	ŞANLIURFA

PROJENİN BUGÜNE KADARKİ KAZANIMLARI NELER OLDU?

2 015 yılında, ilk olarak Çok Yönlü Hizmet Merkezi projesinin başlamasıyla birlikte, GIZ'in mali ve teknik desteği ile sunulan çeşitli hizmet ve faaliyetlere 660.000'den fazla kişi katılmıştır.

Halihazırda yürütülmekte olan Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler projesinin ilk başladığı Ekim 2017 tarihinden bu yana, toplum merkezleri, özellikle hassas durumda olan veya geride bırakılma riski bulunan yaklaşık 19.000 kişi dahil olmak üzere, 180.000'den fazla kişiye ulaşmıştır. Koruma faaliyetlerine yaklaşık 36.000 kişi ve sosyal uyum faaliyetlerine 50.000 kişi katılırken, yaygın eğitim ve beceri geliştirme faaliyetlerine yaklaşık 20.000 faydalancı kaydolmuştur. Toplum merkezleri tarafından sunulan farklı etkinliklere yaklaşık 370.000 kişi katılmıştır. CLIP kapsamında halihazırda desteklenen dokuz toplum merkezinden sekizinin Millî Eğitim Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı veya ilgili İl Müdürlükleri ile yaygın eğitim veya koruma faaliyetleri yürütmek üzere imzaladığı protokoller bulunmaktadır. Ayrıca, CLIP kapsamında bugüne kadar, kamu ve sivil toplum aktörlerine yönelik 30'dan fazla değişim formatı ve uyum toplantısı desteklenmiştir. Bu toplantılar, Türkiye'de iltica ve göç bağlamında farklı konularda bilgi ve deneyim paylaşımının yanı sıra, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği olanaklarının ele alınmasını mümkün kılmıştır. Sivil toplum ve kamu kurumlarının çalışanları için 450'nin üzerinde katılımcı ile 20'den fazla kapasite geliştirme eğitimi gerçekleştirilmiştir (Aralık 2019 itibarıyla).

Toplum Merkezleri tarafından sunulan hizmetlerin kalitesi konusunda, Ocak 2020'de 500'ün üzerinde yararlanıcının katılımıyla, sunulan hizmetlerden ne kadar memnun olduklarını değerlendirmek üzere bir anket düzenlenmiştir. Sonuç olarak, faydalancıların %90'ından fazlası Toplum Merkezlerinin sosyal

fayda açısından nitelikli hizmetler sunduğunu belirtmiştir. Buna ek olarak, ankete katılan yararlanıcıların %95'inden fazlası Toplum Merkezleri personelinin (eğitmenler, öğretmenler, sosyal hizmet uzmanları) bilgili, dostane ve gerekli niteliklere sahip olduğunu ve bu merkezlerde aldıkları eğitimlerden faydalandıklarını belirtmiştir.

Ayrıca Toplum Merkezleri, başta Türkiye ve mülteci toplumu olmak üzere, farklı gruplar arasında sosyal etkileşimin artırılmasını sağlayan yerler olarak da hizmet vermektedir. Bu bakımdan, 2019/2020 "Sosyal Uyum Anketi" ne göre, Toplum Merkezlerinde yürütülen sosyal uyum faaliyetlerinin, yararlanıcıların diğer bireylerle etkileşimi üzerinde önemli bir etkisi olmuştur. Yedi şehirde yapılan ankete ev sahibi toplum üyelerinden ve mültecilerden 782 yararlanıcı katılmıştır. Katılımcılar, merkez faaliyetlerine katıldıktan sonra, diğer uyruklardan bireylerle olan etkileşimlerinde yaklaşık %11 artış olduğunu ifade etmiştir.

Ankete katılan faydalancıların yaklaşık %92'si Toplum Merkezlerindeki faaliyetlerden sonra farklı bir uyruktan kişilerle etkileşime girdiklerini belirtirken, bu yararlanıcıların %86'sı merkez faaliyetlerine katılmadan önce farklı uyruktan bireylerle etkileşimde olduğunu ifade etmiştir. Etkileşimdeki artış düzeyi kadın yararlanıcılar arasında çok daha yüksektir. Kadın katılımcıların %78'i merkez faaliyetlerinden önce, %93'ü ise merkez faaliyetlerinden sonra diğer uyruklardan bireylerle etkileşime girdiğini belirtmiştir. Buna ek olarak, erkek faydalancıların %77'si ve kadın faydalancıların %71'i diğer uyruklardan bireylerle etkileşimde bulunma isteklerinin merkez faaliyetlerine katıldıktan sonra önemli ölçüde arttığını belirtmiştir. Ankete katılan tüm faydalancıların yaklaşık %60'ı merkez faaliyetlerine katıldıktan sonra yeni arkadaşlar edindiğini belirtmiştir.

2015'TE, ÇOK YÖNLÜ HİZMET
MERKEZİ PROJESİNİN
BAŞLANGICINDAN BU YANA

660.000 Kişi

çeşitli hizmet ve faaliyetlere katıldı

2016

EKİM
2017'DEN
BU YANA

180.000

desteklenen toplum merkezleri
tarafından ulaşılan kişi sayısı

19.000

ulaşılan kişiler arasında, hassas durumda olan veya
geride bırakılma riski bulunan bireylerin sayısı

36.000

koruma faaliyetlerine katılan kişi
sayısı

50.000

sosyal uyum faaliyetlerine katılan kişi
sayısı

20.000

yaygın eğitim ve beceri geliştirme
faaliyetlerine kaydolan yararlanıcı sayısı

370.000

toplum merkezleri tarafından sunulan
farklı etkinliklere katılan kişi sayısı

9 TOPLUM MERKEZİNDEN 8'i

kamu kurumlarıyla imzalanmış
protokollere sahip

30+ DEĞİŞİM FORMATI

veya uyum toplantısı
desteklendi

450+ SİVİL TOPLUM VE
KAMU KURUMU ÇALIŞANI

20'den fazla kapasite geliştirme
eğitimine katıldı

20
15

20
17

"SUNULAN HİZMETLERİN KALİTESİ"
KONULU ANKET SONUÇLARI

500+ yararlanıcının katılımıyla

> %90

Toplum Merkezleri sosyal fayda açısından
nitelikli hizmetler sunmaktadır

> %95

Toplum Merkezleri personeli bilgili, dostane ve
gerekli niteliklere sahiptir

"SOSYAL UYUM ANKETİ"
2019-2020 SONUÇLARI

782 yararlanıcının katılımıyla

%11 ARTIŞ

merkez faaliyetlerine katıldıktan sonra, diğer
uyruklardan bireylerle olan etkileşimdeki artış
oranı

%15 ARTIŞ

merkez faaliyetlerine katıldıktan sonra, kadın
yararlanıcılar arasında, diğer uyruklardan
bireylerle olan etkileşimdeki artış oranı

%71

KADIN YARARLANICI

%77

ERKEK YARARLANICI

diğer uyruklardan bireylerle etkileşimde
bulunma konusunda daha istekli

%60

YARARLANICI

yeni arkadaşlıklar edindi

ULUSLARARASI MAVİ HİLAL (IBC), KİLİS

Kuruluşun Resmi Adı:	Uluslararası Mavi Hilal İnsani Yardım ve Kalkınma Vakfı (IBC)
Toplum Merkezinin Adı:	IBC Toplum Merkezi
İrtibat Kişisi :	Tolga Baca - Programlar Direktörü
Yeri:	Kilis
Toplum Merkezi Açılış Tarihi:	Kasım 2013
GIZ ile Ortaklığın Başlama Tarihi:	Ekim 2015
Yıllık ulaşılan katılımcı sayısı (tahmini):	30.000
Yıllık ulaşılan birey sayısı (tahmini):	7.000
Web sitesi:	www.ibc.org.tr

Halep şehrine sadece 5 km uzaklıkta olan Kilis, Suriye'deki çatışmalardan en çok etkilenen şehirlerden birisi konumundadır. IBC, 2013 yılından bu yana bu sınır şehrindeki Toplum Merkezini yürütmektedir. Kilis'teki mülteciler ve göçmenler açısından en önemli ihtiyaçlar maddi destek, uygun konaklama yeri bulma ve kira ödeme yardımı ile tıbbi tedaviye erişimdir. Merkezin kurulma amacı, Kilis'teki Suriyeli mülteciler ve ev sahibi toplumun yaşamlarının iyileştirilmesinin yanı sıra sosyal uyumun artırılmasıdır.

IBC yararlanıcılara eğitimler, yaşam becerileri kursları ve çeşitli psikososyal boş zaman değerlendirme ve destek faaliyetleri sunmaktadır. IBC, bilgilendirme ve farkındalık etkinliklerinin yanı sıra sosyal yardım faaliyetleri yoluyla hem ev sahibi toplumun en

hasas durumdaki bireylerine hem de Suriyeli topluluklara ulaşmaktadır. Merkez, Kadın Dayanışma Merkezi aracılığıyla kadın yararlanıcıların güçlendirilmesini ve uyumunu desteklemektedir. Ayrıca, merkez İngilizce, Türkçe ve Arapça dil kursları, yaşam becerileri eğitimleri ve meslek kursları gibi çeşitli eğitimler de sunmaktadır. IBC ayrıca, çok kültürlülük konusunda farkındalık yaratmayı amaçlayan bir Mobil Karavan da sunmaktadır. Mobil Karavan, empati, kişisel bakım, çevre bilinci ve trafik kuralları hakkında günlük faaliyetlere ev sahipliği yapmaktadır. Ek olarak, hafta içi sanat, psikososyal destek ve oyun temelli öğrenme faaliyetleri de Mobil Karavan bünyesinde yürütülmektedir. IBC Toplum Merkezi'nin sunduğu hizmetlere yönelik talep oldukça yüksektir.

©IBC/2020/Özgür Alpmen

©IBC/2020/Özgür Alpmen

Danışmanlık ve Bilgilendirme / Psikososyal Destek

Bireysel psikososyal destek, vaka yönetimi, ailelere yönelik psikososyal destek, grup desteği sağlanması, haklar ve yükümlülükler hakkında bilgilendirme ve danışmanlık hizmetleri, çocuk koruma, dinlenme/duygusal rahatlama faaliyetleri ve kas gevşetme/kültür fizik aktiviteleri

Farkındalık Yaratma, Savunuculuk ve Güçlendirme

Hukuki faaliyetler, ev ziyaretleri, mülteci komiteleri, bilgilendirme toplantıları ve insani kalkınmaya yönelik faaliyetler

Kültürel ve Sosyal Uyum Faaliyetleri

Ekonomi, kültürel gün, konser ve akşam yemeği, sinema, festivaller, tiyatro paylaşımları şehir turları, geziler, sergiler, Teşekkür Kampanyası, turnuvalar, temizlik kampanyası, boş zaman aktiviteleri, çocuk eğlence aktiviteleri, hobi bahçeciliği ve kütüphane

Dil, Yaşam Becerileri, Mesleki Kurslar ve Eğitimler

İngilizce, Türkçe, Arapça dil kursları kadınlar için step & aerobik/dans, yemek kursu, ilk yardım/sağlık eğitim, 3D tasarım/robotik kodlama, turizm rehberliği, IT ekipman bakımı, kuaförlük kursu, müzik, geri dönüşüm, el sanatları, eskiz çizim, işaret dili, nakış, bilgisayar kursu, seramik kursu, ev dekorasyon kursu, güzellik, çocuklar için telafi kursları, çocuk eğlence alanı

Kazanımlar

IBC Toplum Merkezi, açıldığından bu yana sunulan hizmetlerden yararlanan 40.000'den fazla kişiye ulaşmıştır. Merkez, farklı TM hizmetlerine katılan toplamda 80.000'in üzerine katılımcıya ulaşmıştır. IBC Toplum Merkezi'nin elde ettiği son derece etkileyici bir sonuç da toplum merkezinde Türkçe kursuna devam eden Muhammed Halil'in elde ettiği büyük başarıdır. Muhammed Türkiye'ye geldiğinde, tek kelime Türkçe bilmiyordu. Ancak, 2019 Liselere Geçiş Sistemi (LGS) sınavında tüm soruları doğru cevaplayarak birinci oldu.

©IBC/2020/Özgür Alpmen

©IBC/2019/Sermad Layth Hussein Al-Gburi

Avrupa Birliği
Sivil Koruma
ve İnsani Yardım

alman
işbirliği
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Bu yayın, Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortak finansmanı ile yürütülen "Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)" kapsamında hazırlanmıştır. İçeriği, Avrupa Birliği'nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır ve görevlendiren kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

SOSYAL SURIYE GRUPLARI (SSG), MERSİN

Kuruluşun Adı:	Sosyal Suriye Grupları (SSG)
İlk kayıt tarihi:	2015
Toplum Merkezinin Adı:	Aile Toplum Merkezi
İrtibat Kişisi :	Yasmin Holoubi - Proje Koordinatörü
Yeri:	Mersin
Toplum Merkezi Açılış Tarihi:	Kasım 2015
GIZ ile Ortaklığın Başlama Tarihi:	Ekim 2015
Yıllık ulaşılan katılımcı sayısı (tahmini):	27.000
Yıllık ulaşılan birey sayısı (tahmini):	10.000
Web sitesi:	www.ssg.org.tr

S 2013 yılından bu yana Türkiye'de faaliyet gösteren SSG, Türkiye'nin Antakya, Reyhanlı, Kilis, Mardin, Şanlıurfa, Adana ve Mersin gibi çeşitli il ve ilçelerinde çeşitli projeler yürütmektedir. SSG, ülkeye yeni gelenlerin yerleşmelerini kolaylaştırma, ülkenin koşullarına uyum sağlama ve kendilerine yetebilmelerini sağlama hususunda çeşitli yardımlar sunmaktadır.

SSG toplum merkezi; hukuki danışmanlık, yardım ve çeşitli sosyal faaliyetler yoluyla mevcut hizmetlere erişimi artırmakta, sosyal uyumu güçlendirmekte ve mülteciler ile ev sahibi toplum arasında etkileşim kurulmasını sağlamaktadır. SSG, mültecilerin yasal haklarına dair bilgilendirilmelerine büyük önem vermektedir. Bu nedenle, hak ve yükümlülükleri konusunda farkındalığın artırılması amacıyla yasal süreçleri anlatmak üzere çalışmalar yürütmektedir.

©Sosyal Suriye Grupları/2019/Zafer Najjar

©Sosyal Suriye Grupları/2019/Zafer Najjar

Danışmanlık ve Bilgilendirme / Psikososyal Destek

Bireysel koruma yardımı ve vaka yönetimi, çocuk dostu alanlar, engelli katılımcılara özel etkinlikler, kadın koruma ofisi, yasal danışmanlık ve yönlendirmeler, psikososyal destek ofisi

Farkındalık Yaratma, Savunuculuk ve Güçlendirme

Danışmanlık ve bilgilendirme hizmetleri, sağlık, sosyal ve insan kaynakları çalışmaları

Kültürel ve Sosyal Uyum Faaliyetleri

Video oyunları etkinlikleri, güzel sanat galerisi ve sergileri, satranç ve zekâ oyunları

Eğitim ve Beceri Geliştirme

Sağlık/sosyal/insan kaynakları çalışmaları, kuaförlük ve makyaj atölyeleri, spor aktiviteleri, eğlence amaçlı film gösterimleri, eğitim ve meslek kursları

Kazanımlar

SSG Toplum Merkezi, bölgede hassas durumda olan mülteciler için fırsatlar yaratarak krizin etkilerini hafifletmeye yardımcı olmaktadır. Ekip, faydalanıcıları arasında rağbet gören çeşitli boş zaman değerlendirme faaliyetleri düzenlemektedir. GIZ ile işbirliğinin başlangıcından bu yana, 23.000'den fazla yararlanıcı sosyal uyum faaliyetlerine katılmıştır.

Toplum merkezinin bir diğer kazanımı, otizm ve Down sendromlu bireylere sunduğu hizmetlerdir. Bu hizmet çerçevesinde, 300'ün üzerinde faydalanıcıya günlük ihtiyaçları hususunda destek verilmiş ve sosyal uyumlarını kolaylaştırıcı bir rol üstlenilmiştir.

©Sosyal Suriye Grupları/2019/Zafer Najjar

©Sosyal Suriye Grupları/2019/Zafer Najjar

Avrupa Birliği
Sivil Koruma
ve İnsani Yardım

alman
işbirliği
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Bu yayın, Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortak finansmanı ile yürütülen "Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)" kapsamında hazırlanmıştır. İçeriği, Avrupa Birliği'nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır ve görevlendiren kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

İNSAN KAYNAĞINI GELİŞTİRME VAKFI (İKGV), İSTANBUL

Kuruluşun Resmi Adı:	İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı (İKGV)
Toplum Merkezinin Adı:	Esenler Çok Yönlü Destek Merkezi
İrtibat Kişisi :	Merve İş - Proje Koordinatörü
Yeri:	Esenler / İstanbul
Toplum Merkezi Açılış Tarihi:	Aralık 2014
GIZ ile Ortaklığın Başlama Tarihi:	Haziran 2016
Yıllık ulaşılan katılımcı sayısı (tahmini):	22.000
Yıllık ulaşılan birey sayısı (tahmini):	11.000
Web sitesi:	www.ikgv.org

2002 yılında İstanbul'da mültecilere psikolojik danışmanlık hizmeti vermeye başlayan İKGV, bu konuda çalışan ilk STK'lardan biridir. 2014 yılında toplum Merkezinin kurulmasından bu yana İKGV, İstanbul'un büyük bir mülteci nüfusuna sahip Esenler ilçesinde, destek programları ve nitelikli sosyal hizmetler sunulması yoluyla mültecilerin korunması alanında önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Hizmetlere erişimde güçlük, dil engelleri nedeniyle yaşanan sorunlar, yalnızlık duyguları, başarılı bir şekilde entegre olamamanın yarattığı sorunların yanı sıra çocuk işçiliği, erken evlilikler ve resmi kayıt problemleri, Esenler'de yaşayan Suriyeli nüfusun karşılaştığı en önemli sorunlar arasında yer almaktadır. Bu soruna çözüm bulmak amacıyla, İstanbul'daki İKGV, hassas bireyler başta olmak üzere mülteciler ve ev sahibi toplum üyelerinin refahını iyileştirmek üzere, yukarıda belirtilen alanlarda faaliyet göstermektedir.

Örneğin, Toplum Merkezinin Kadın Dayanışma Grubu (KDG) sosyal etkinlikler düzenlemekte, toplumsal cinsiyet ile ilgili konularda farkındalık yaratmakta ve farklı kesimlerden kadınları bir araya getirmektedir. Amaç, mülteciler arasında kültürlerarası paylaşımaya yönelik güvenli bir alan yaratmaktır. Farklı kuruluşları kendi kadın dayanışma gruplarını kurmaya teşvik etmek üzere, İKGV, Suriyeli mülteci kadınların güçlendirilmesi ile ilgili çalışmalar yürütürken

edindiği deneyimlerinin ve tavsiyelerinin paylaşıldığı bir KDG el kitabı yayımlamıştır. Bunun yanı sıra, İKGV'nin İstanbul'daki toplum merkezi, sürdürülebilir hizmet sunumunu sağlamak üzere kendi kurumsal kapasitesini güçlendirmeye ve kamu kuruluşları ile ilişkilerini geliştirmeye odaklanmaktadır.

©İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı/2019

Danışmanlık ve Bilgilendirme / Psikososyal Destek

Psikolojik danışmanlık, psikiyatrik desteğe yönlendirme, kadınlar için sanat grubu terapisi, erkekler için destek grubu, çocuklar için grup terapisi, sağlık, sosyal konular ve eğitim danışmanlığı, kamu hizmetlerine yönlendirme, acil yardım

Farkındalık Yaratma, Savunuculuk ve Güçlendirme

Hukuk seminerleri, sağlık seminerleri, kadınların korunmasına yönelik bilgilendirici modül, anne destek programı

Kültürel ve Sosyal Uyum Faaliyetleri

Kültürlerarası paylaşım atölyesi, kadın dayanışma grubu, sosyal geziler, film gösterimi, çocuk atölyesi, komşu olma atölyesi, öykü kitabı, ritim atölyeleri, Dünya Kadınlar Günü etkinliği, Dünya Mülteci Günü etkinliği, yararlanıcıların İstanbul'a aşına hale getirilmesine yönelik bilgilendirme toplantıları

Eğitim ve Beceri Geliştirme

Hobi saati, kütüphane

Kazanımlar

Nitelikli hizmetlere erişim konusunda mültecilerin desteklenmesi ve güvenli bir alan yaratılması amacıyla GIZ ile başlayan ortaklığının ardından İKGV, Esenler'de 40.000'i aşkın bireysel yararlanıcıya ve çeşitli faaliyetler yoluyla yaklaşık 100.000 katılımcıya ulaşmıştır. Ayrıca, kuruluşun hedefinin bir parçası olarak Toplum Merkezi, en fazla risk altında bulunan 5.000'in üzerinde hassas durumdaki bireye hizmet vermektedir.

©İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı/2019

©UNHCR/2017

Avrupa Birliği
Sivil Koruma
ve İnsani Yardım

alman
işbirliği
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

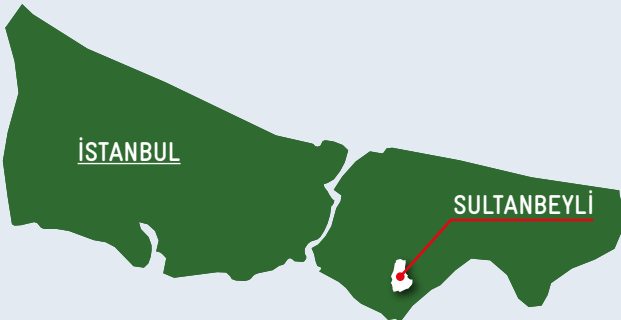
Bu yayın, Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortak finansmanı ile yürütülen "Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)" kapsamında hazırlanmıştır. İçeriği, Avrupa Birliği'nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır ve görevlendiren kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Kuruluşun Resmi Adı:	Mülteciler ve Sığınmacılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (Mülteciler Derneği)
İlk kayıt tarihi:	2014
Toplum Merkezinin Adı:	Mülteciler Derneği Toplum Merkezi
İrtibat Kişisi :	Rana Hülya Şahin - Proje Koordinatörü
Yeri:	Sultanbeyli / İstanbul
Toplum Merkezi Açılış Tarihi:	Ağustos 2016
GIZ ile Ortaklığın Başlama Tarihi:	Eylül 2016
Yıllık ulaşılan katılımcı sayısı (tahmini):	20.000
Yıllık ulaşılan birey sayısı (tahmini):	12.000
Web sitesi:	www.multeciler.org.tr

İstanbul'un Sultanbeyli ilçesi, kentin Anadolu yakasında en fazla Suriyeli mültecinin bulunduğu ilçedir ve Suriyeli mülteciler ilçe nüfusunun %7'den fazlasını oluşturmaktadır. Mülteciler Derneği, bu süreçte her iki grubun da desteklenmesini sağlamak üzere Sultanbeyli'deki mültecilere ve ev sahibi topluma hizmet vermektedir. Bu bağlamda merkez, sağlık, eğitim, kültür, hukuk, tercüme, istihdam ve barınma gibi alanlarda mültecilere ve sığınmacılara yönelik ücretsiz toplum temelli hizmetler sunmaktadır. 2014 yılında kurulduğundan bu yana merkez, yasal haklar, pedagojik destek, psikososyal danışmanlık ve sosyal yardım hizmetlerine erişim sağlamaktadır. Ayrıca, koruma hizmetleri bağlamında, faydalanıcıların çeşitli hassasiyetlerini gidermeye odaklanan çalışmalar yürütmektedir. Mesleki eğitim programları ile sosyal ve kültürel faaliyetler hem mülteciler hem de ev sahibi toplumun katılımını teşvik etmektedir.

Mülteciler, Türkçe dil kurslarına, yaşam becerileri kurslarına (Türkiye'deki yaşama uyum sağlama) katılmakta ve sosyal çalışmacılardan vaka yönetimi desteği almaktadır.

GIZ ile yürütülen işbirliği, Mülteciler Derneği'nin bütüncül bir hizmet yaklaşımı geliştirmesini, daha fazla yararlanıcıya ulaşmasını ve kuruluşun hızlı ve doğru yöntemler kullanarak hassas durumdaki bireylere yönelik gerçekçi çalışmalar yapmayı amaçladığı daha nitelikli hizmetler sunmasını sağlamıştır. Sultanbeyli'deki Toplum Merkezi, Sultanbeyli Kaymaklığı ve Sultanbeyli Belediyesi ile işbirliği içerisinde Mülteciler Derneği tarafından yönetilmektedir.

Danışmanlık ve Bilgilendirme / Psikososyal Destek

Vaka yönetimi, yönlendirmeler ve bireysel koruma yardımı, sosyal yardım hizmetleri, hukuki danışmanlık, ebeveynler için erken çocukluk dönemi desteği, kadın konukevi, okul çağındaki çocuklara yönelik psikolojik danışmanlık ve rehberlik

Farkındalık Yaratma, Savunuculuk ve Güçlendirme

Mülteci meclisleri, kadın dayanışma merkezi, sağlık sorunları seminerleri, ilk yardım farkındalığı, hijyen uygulamaları, aile planlaması, kimlik sorunları, mülteci hakları, çalışma hakları, çocuk hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın hakları ve evlilik hukuku, hak savunuculuğu ve sosyal medya bilgilendirme faaliyetleri, istihdam ve ruhsat verme

Kültürel ve Sosyal Uyum Faaliyetleri

Yararlanıcılar için sosyal/eğlence-dinlenme etkinlikleri, geziler ve özel gün etkinlikleri, çocuk dostu alan, saha çalışmaları, sosyal uyum görüşmeleri ve toplantıları

Eğitim ve Beceri Geliştirme

Türkçe dil kursları, çocuk ve gençlik eğitim merkezi, hobi kursları.

Kazanımlar

2014 yılındaki kuruluşundan bu yana kurum, yukarıdaki tabloda ayrıntılı olarak belirtilen Türkçe dil kursları, sosyal ve kültürel aktiviteler ve yönlendirme gibi çeşitli faaliyetlerle yaklaşık 50.000 kişiye ulaşmıştır. Hukuki danışmanlık ve psikososyal destek alan katılımcıların %90'ı bu hizmetlerden duydukları memnuniyeti dile getirmiştir. Hem Suriyeli hem de Türkiyeli toplumdan hassas durumdaki bireylere sunduğu sosyal hizmetleri genişletmek amacıyla Mülteciler Derneği, sosyal medya araçlarını etkin bir şekilde kullanmaktadır ve olumlu geribildirimler almaktadır. Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın sağladığı kaynaklar başta olmak üzere Sultanbeyli Belediyesi kaynaklarının kullanılması, Mülteciler Derneği tarafından sunulan hizmetlerin kalitesini ve çeşitliliğini artırmaktadır.

©Mülteciler Derneği/2019/Yaprak Koçak

©Mülteciler Derneği/2019/Yusuf Ergünöz

Avrupa Birliği
Sivil Koruma
ve İnsani Yardım

alman
işbirliği
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Bu yayın, Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortak finansmanı ile yürütülen "Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)" kapsamında hazırlanmıştır. İçeriği, Avrupa Birliği'nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır ve görevlendiren kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Kuruluşun Resmi Adı:	Hayata Destek
İlk kayıt tarihi:	2009
Toplum Merkezinin Adı:	Hayata Destek Evi
İrtibat Kişisi :	Özlem Çalışkan - Toplum Merkezi Yöneticisi
Yeri:	Şanlıurfa
Toplum Merkezi Açılış Tarihi:	Şubat 2014
GIZ ile Ortaklığın Başlama Tarihi:	Mayıs 2018
Yıllık ulaşılan katılımcı sayısı (tahmini):	4.300
Yıllık ulaşılan birey sayısı (tahmini):	3.300
Web sitesi:	www.hayatadestek.org

A Şanlıurfa, %22'lik oranla, ev sahibi nüfusa oranla Suriyelerin en fazla orana ulaştığı üçüncü şehir konumundadır.* Kamp dışında yaşayan mülteci nüfusunun dağınık bir şekilde bulunması, mültecilere yönelik nitelikli koruma ve yardım sağlanması konusunda önemli bir zorluk teşkil etmektedir. Haliliye'deki Hayata Destek Toplum Merkezi'nin temel amacı, güvenli bir alan, sosyal bir ortam ve beceri geliştirme olanağı sağlanması yoluyla, toplumsal cinsiyete dayalı şiddete veya çocuk işçiliğine maruz kalma riski bulunanlar başta olmak üzere mültecilerin değişime ayak uydurma becerilerinin ve ev sahibi toplumla uyumlarının geliştirilmesidir.

Hayata Destek Toplum Merkezi, mülteci hakları ve mevcut yerel hizmetlerin yanı sıra, korumaya ilişkin bilgilere erişim sağlamaktadır (hizmet haritalama ve yönlendirme yoluyla). Hayata Destek, paydaşlara yönelik savunuculuk ve eğitim faaliyetlerinin yanı sıra, yaygın eğitim (Türkçe, İngilizce ve bilgisayar becerileri), sosyal uyum faaliyetleri, kamusal hizmetlere erişim sağlanması konularında çalışmalar yürütmektedir. Hayata Destek Toplum Merkezi'nde oluşturulan mahalle komiteleri, kapsayıcı bir paylaşım formatı ile hizmet alanlar için topluluk temelli bir yaklaşımı benimsemektedir.

©Hayata Destek/2018/Çiğdem Usta Güner

*Türkiye'deki Suriyeliler ve Suriye Politikasına İlişkin Rapor, Prof. Dr. Fethi Açıkel, Ağustos 2019

Danışmanlık ve Bilgilendirme / Psikososyal Destek

Psikososyal destek, bireysel danışmanlık, ruh sağlığı eğitimi

Kültürel ve Sosyal Uyum Faaliyetleri

Kültürlerarası ve sosyal uyum atölyeleri, mevcut kadın, çocuk ve genç komitelerinin iyileştirilmesi, kültürlerarası oyunlar, festivaller, önyargıyı önleme amaçlı faaliyetler

Eğitim ve Beceri Geliştirme

Yemek atölyeleri, el sanatları etkinlikleri, Türkçe ve İngilizce dil kursları, bilgisayar ve internet kursları, beceri geliştirme kursları, okuma yazma kursları, mücevher yapımı ve dijital pazarlama eğitimleri

Kazanımlar

Mayıs 2018'den bu yana Hayata Destek Şanlıurfa ekipleri, 5.500'ün üzerinde kişiye destek sunmuştur. Bu yolla, birçok mülteciye ve ev sahibi toplum üyesine umut aşılamıştır. Ayrıca, 3.500'ü aşkın kişi sosyokültürel etkinliklerden yararlanmıştır. Buna ek olarak, Hayata Destek Toplum Merkezi, çocuklar için yenilikçi kodlama ve oyun laboratuvarı bilgisayar kursları ile sosyal uyum ve değişime ayak uydurmaya yönelik beceri geliştirme kursları düzenlemiştir. Bununla birlikte merkez, düzenli olarak özel okuma saatlerine ve hikâye anlatımlarına ev sahipliği yapan bir çocuk kütüphanesi kurmuştur.

©Hayata Destek/2017/Alı Saltan

©Hayata Destek/2017/Alı Saltan

Avrupa Birliği
Sivil Koruma
ve İnsani Yardım

alman
işbirliği
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Bu yayın, Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortak finansmanı ile yürütülen "Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)" kapsamında hazırlanmıştır. İçeriği, Avrupa Birliği'nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır ve görevlendiren kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

AKDENİZ MÜLTECI VE SİĞINMACILARLA DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ (AKDENİZ MÜL-DER), HATAY

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı işbirliğinde

Kuruluşun Resmi Adı	Akdeniz Mülteci ve Sığınmacılarla Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği (Akdeniz Mül-Der)
İlk Kayıt Tarihi	2016
İrtibat Kişisi	Sait Süleyman Takar - Proje Yöneticisi
Yeri	Hatay, Altınöz, İskenderun, Dört Yol, Reyhanlı ve Kırıkhan
GIZ ile Ortaklığın Başlama Tarihi	Kasım 2018
Web sitesi	www.akdenizmulder.org

Hatay'da mülteci nüfusunun yoğunluğu göz önünde bulundurulduğunda, kamu kurumları hizmet sunma konusunda kapasitelerinin ötesinde çalışmaktadır. Devlet kurumları ve uluslararası kuruluşların destek ve hizmetlerine rağmen, Suriyeliler halen günlük yaşam koşullarını iyileştirme bakımından bazı zorluklarla karşı karşıyadır.

Akdeniz Mül-Der Hatay'ın Reyhanlı, İskenderun, Dört Yol, Kırıkhan ve Altınöz ilçelerinde Hatay Aile,

Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından yönetilen Sosyal Hizmet Merkezlerinde (SHM) sunulan kurumsal ve sürdürülebilir sosyal hizmetler aracılığıyla mültecilere destek vermektedir. Proje ile Hatay'daki 6 SHM'nin altyapılarının desteklenmesinin yanı sıra hizmet içi eğitimler yoluyla teknik kapasitenin de artırılması sağlanmıştır. SHM'ler, mülteci nüfusunun yoğun olduğu sınır ilçelerdeki, henüz destek almamış hassas grupları hedeflemektedir.

©AKDENİZ MÜL-DER/2019/Berkay Demir

©AKDENİZ MÜL-DER/2019/Berkay Demir

Danışmanlık ve Bilgilendirme / Psikososyal Destek	Farkındalık Yaratma, Savunuculuk ve Güçlendirme	Kültürel ve Sosyal Uyum Faaliyetleri	Eğitim ve Beceri Geliştirme	Diğer
Ev ziyaretleri (sosyal yardım) ve ihtiyaç değerlendirmeleri, sosyal danışmanlık, yönlendirme hizmetleri, ruh sağlığı ve psikososyal destek faaliyetleri	Hak ve sosyal yardımlar konusunda bilgilendirme toplantıları	Kültürel ve sportif faaliyetler (ortak akşam yemekleri, kültürel geziler vb.)	Dil ve meslek kursları	Yerel STK'lar ve ilgili ortaklar için tasarlanmış kapasite geliştirme eğitimleri, yerel STK'lar, AÇSHB ve diğer makamlarla koordinasyon toplantıları

Kazanımlar

Kasım 2018'den bu yana, SHM ekipleri tarafından AÇSH İl Müdürlüğü yönetiminde gerçekleştirilen hane ziyaretleri (sosyal yardım) yoluyla 56.000'den fazla hassas bireye ulaşılmıştır. SHM'ler hane ziyaretleri, vaka takibi, kamu kurumlarına yönlendirmeler, sağlık ve hukuk alanlarında bilgilendirme seminerleri, psikolojik destek, tercüme, refakat ve farkındalık yaratma çalışmaları yürüterek 78.000'i aşkın bireye hizmet sunmuştur.

©AKDENİZ MÜL-DER/2019/Berkey Demir

©AKDENİZ MÜL-DER/2019/Berkey Demir

Avrupa Birliği
Sivil Koruma
ve İnsani Yardım

alman
işbirliği
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Bu yayın, Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortak finansmanı ile yürütülen "Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)" kapsamında hazırlanmıştır. İçeriği, Avrupa Birliği'nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır ve görevlendiren kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

SEYHAN MUNICIPALITY, ADANA

Kuruluşun Resmi Adı:	Seyhan Belediyesi Kadın Dayanışma Merkezi
Toplum Merkezinin Adı:	Kadın Dayanışma Merkezi
İrtibat Kişisi :	Emine Fulsen Şen - TM Koordinatörü
Yeri:	Seyhan / Adana
Toplum Merkezi Açılış Tarihi:	Eylül 2018
GİZ ile Ortaklığın Başlama Tarihi:	Eylül 2018
Yıllık ulaşılan katılımcı sayısı (tahmini):	20.000
Yıllık ulaşılan birey sayısı (tahmini):	5.000
Web sitesi:	www.seyhan.bel.tr

Adana'nın Seyhan ilçesinde, çocuklar ve kadınlara yönelik güvenli alanlar yeterli değildir. Sosyal hizmet sunumunun yetersizliği nedeniyle, bölgedeki mülteciler ve ev sahibi toplumun nitelikli hizmetlere erişimde desteğe ihtiyacı vardır. Bu doğrultuda, 2018 yılında Kadın Dayanışma Merkezi kurulmuştur.

Kadın Dayanışma Merkezi, Adana'da yaşayan kadınların sosyal, ekonomik ve psikolojik durumlarını iyileştirmek için koruma odaklı, önleyici ve güçlendirici uygulamalar yürütmektedir. Merkezin önceliği, kadınların sorunlarına kapsayıcı, koruyucu ve güçlendirici çözümler üretmektir. Merkezdeki hizmetler hem yerel hem de mülteci topluluklardan gelen kadınların, eğitim, sosyal hizmetler, sağlık, psikolojik destek ve rehberlik gibi gelişmiş hizmetlere erişimlerinin önünü açmıştır.

©Seyhan Belediyesi/2020/Cihan Kar

©Seyhan Belediyesi/2020/Cihan Kar

Danışmanlık ve Bilgilendirme / Psikososyal Destek	Farkındalık Yaratma, Savunuculuk ve Güçlendirme	Kültürel ve Sosyal Uyum Faaliyetleri	Eğitim ve Beceri Geliştirme	Diğer
Hukuk danışmanlığı, psikososyal danışmanlık, acil yardım	Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet çalışmaları, kadın haklarına ilişkin akran eğitimi çalışmaları	Spor atölyeleri, turlar ve kültürel geziler, kadın dayanışma korosu, toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetim ve çocuk dostu mekanlar	Dil becerileri geliştirme eğitimi, mesleki eğitimler, hediyelik eşya ve tekstil üretimi için el sanatları eğitimi	İş eşleştirme, girişimcilik eğitimleri, istihdam danışmanlığı hizmetleri

Kazanımlar

Proje başlangıcından Aralık 2019'a kadar çeşitli koruma faaliyetlerinden toplam 1.454 kişi yararlanmıştır. Bu faaliyetler arasında hukuki ve psikososyal danışmanlık da bulunmaktadır. Yaygın eğitim faaliyetleri, yararlanıcılar tarafından en çok kabul gören faaliyetler arasında yer almaktadır. 2.000'e yakın kişi eğitim faaliyetlerine kaydolurken, sosyal uyum faaliyetleri kapsamında toplam 1.718 kişiye ulaşılmıştır.

©Seyhan Belediyesi/2020/Cihan Kar

©Seyhan Belediyesi/2020/Cihan Kar

Avrupa Birliği
Sivil Koruma
ve İnsani Yardım

alman
işbirliği
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Bu yayın, Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortak finansmanı ile yürütülen "Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)" kapsamında hazırlanmıştır. İçeriği, Avrupa Birliği'nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır ve görevlendiren kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

SIĞINMACILAR VE GÖÇMENLERLE DAYANIŞMA DERNEĞİ (SGDD), ANKARA

Kuruluşun Adı:	SGDD - Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği
Toplum Merkezinin Adı:	Ankara Çok Yönlü Destek Merkezi (Toplum Merkezi)
İrtibat Kişisi :	Buket Bahar Dıvrak - Genel Koordinatör Yardımcısı
Yeri:	Mamak/Ankara
Toplum Merkezi Açılış Tarihi:	Haziran 2016
GIZ ile Ortaklığın Başlama Tarihi:	Şubat 2016
Yıllık ulaşılan katılımcı sayısı (tahmini):	22.000
Yıllık ulaşılan birey sayısı (tahmini):	11.000
Web sitesi:	en.sgdd.org.tr

S GDD Ankara Çok Yönlü Destek Merkezi, Ankara'daki mültecilere yönelik düzenli acil destek ihtiyacının ortaya çıkması sonucunda, Haziran 2016'da kurulmuştur. Hak temelli bir yaklaşım benimseyen Toplum Merkezi (TM), Suriyeli mültecilerin yanı sıra Suriyeli olmayan yabancılara da hizmet sunmaktadır.

Merkez, hizmetlere erişimin artırılması da dahil olmak üzere özellikle hassas durumdaki mültecilere yönelik koruma koşullarının geliştirilmesini, toplumun güçlendirilmesi yoluyla kendi kendine yeterliliklerinin de geliştirilmesini ve mülteciler ile ev sahibi toplum arasındaki sosyal uyumun geliştirilmesini amaçlamaktadır. Ankara'daki mültecilerin korunmasını ve güçlendirilmesini desteklemek amacıyla kurulan Toplum Merkezi, birey ve topluluk temelli koruma ekipleri aracılığıyla, ruh sağlığı ve psikososyal destek danışmanlığının yanı sıra sosyal, hukuki konular ve sağlık sorunları ile ilgili bilgilendirme ve danışmanlık hizmetleri sunmaktadır. Dayanışma grupları ve komiteleri mültecilerin kendi kendine yeterliliklerini ve katılımlarını desteklemektedir.

SGDD ve Millî Eğitim Bakanlığı arasındaki protokole dayalı olarak, hizmetlere erişimdeki dil engellerinin ortadan kaldırılması amacıyla mültecilere Türkçe dil kursları verilmektedir. Bununla birlikte, mülteciler ve ev sahibi toplum arasında anlamlı bir sosyal etkileşim kurmanın uzun vadede sosyal uyumu

güçlendirmek için atılan ilk adım olması sebebiyle Toplum Merkezi, her iki toplum üyelerinin de katılımıyla ortak faaliyetler düzenlemektedir. Temelde yemek kültürü ve hemşerilik temalarına odaklanan Toplum Merkezi, yemek atölyeleri ve önemli tarihi ve doğal yerlere şehir turları gerçekleştirmektedir. Yemek atölyeleri kapsamında tanıtımlar, uygulamalar ve forumlar, Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi ile işbirliği içerisinde düzenlenmektedir. Fakülteden gözetmenlerin desteği ile atölye çalışmalarının çıktıkları olarak dijital hikâye anlatım videoları ve bir tarif kitabı hazırlanacaktır.

Danışmanlık ve Bilgilendirme / Psikososyal Destek

Vaka yönetimi, ruh sağlığı ve psikososyal destek danışmanlığı, kurum içi ve dışı yönlendirmeler, acil yardım (nakliye, tıbbi malzeme, kira, konaklama, çeviri desteği dahil), sosyal danışmanlık, sağlık danışmanlığı ve hukuki destek.

Farkındalık Yaratma, Savunuculuk ve Güçlendirme

Hukuki ve sosyal konular ile sağlık sorunlarına ilişkin bilgilendirici grup çalışmaları. Ruh sağlığı ve psikososyal desteğe ilişkin grup danışmanlığı. Cinsel ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, erken yaşta evlilik, kadın sağlığı ve erkek sağlığına ilişkin farkındalık yaratma seminerleri LGBTI+, Afgan ve Somalili kadınlara yönelik dayanışma grupları. Kadın ve çocuk komiteleri.

Kültürel ve Sosyal Uyum Faaliyetleri

Yemek yapma ve yemek kültürü faaliyetleri, şehir kültürü ve oryantasyon faaliyetleri ve turları, diğer çeşitli boş zaman etkinlikleri, koro, ritim ve gitar atölyeleri.

Eğitim ve Beceri Geliştirme

Türkçe dil kursu

Kazanımlar

SGDD Ankara Çok Yönlü Destek Merkezi; yerel STK'lar, uluslararası kuruluşlar ve yerel makamlar arasında etkili bir yönlendirme mekanizması oluşturmuştur. GIZ ile kurulan işbirliğinin başlangıcından bu yana, yaklaşık 4.500 kişi yerel makamlara ve kamu hizmetlerine yönlendirilmiştir. Suriyeli faydalanıcılara ek olarak, merkez faydalanıcılarının %33'ü Irak, Somali ve Sudan gibi diğer ülkelerden olduğu için kapsayıcı ve çeşitlilik arz eden bir ortam sunulmaktadır.

Yerel yönetimler, muhtarlar ve çeşitli yerel eğitim kurumları, üniversiteler, toplum sağlığı merkezleri ile işbirliği içinde çalışan merkez, sosyal işbirliğinin sağlanması hususunda önemli adımlar atmaktadır.

Sosyal etkileşim uzun vadeli sosyal uyum yaratmanın ilk adımı olarak görüldüğünden, çok yönlü destek merkezi, ortak faaliyetler yoluyla mülteciler ve ev sahibi toplum arasındaki sosyal etkileşimi geliştirmeye odaklanmaktadır. Şu ana kadar Toplum Merkezi, sosyal etkileşim faaliyetleri çerçevesinde mülteciler ve ev sahibi toplumdan 9.000'in üzerinde yararlanıcıya ulaşmıştır.

©GIZ/2018/Alı Saltan

Avrupa Birliği
Sivil Koruma
ve İnsani Yardım

alman
işbirliği
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Bu yayın, Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortak finansmanı ile yürütülen "Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)" kapsamında hazırlanmıştır. İçeriği, Avrupa Birliği'nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır ve görevlendiren kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Kuruluşun Resmi Adı:	Lider Kadın Derneği (LKD)
İlk kayıt tarihi:	Nisan 2010
Toplum Merkezinin Adı:	Sosyal Toplum Merkezi
İrtibat Kişisi :	Leyla Onur Yanar - Proje Yöneticisi
Yeri:	Mardin
Toplum Merkezi Açılış Tarihi:	Nisan 2010
GIZ ile Ortaklığın Başlama Tarihi:	Ekim 2015
Yıllık ulaşılan katılımcı sayısı (tahmini):	6.500
Yıllık ulaşılan birey sayısı (tahmini):	2.500
Web sitesi:	www.liderkadinderneği.org

Lider Kadın Derneği, 2015 yılında Welthungerhilfe (WHH) aracılığıyla GIZ ile kurduğu ortaklık neticesinde, Mardin'deki Sosyal Toplum Merkezi'nde hassas durumdaki mültecileri desteklemeye ve yararlanıcılarının değişime ayak uydurmalarına ve entegrasyonlarına katkıda bulunmaya başlamıştır. Halihazırda Mardin'de 89.000'den fazla mülteci yaşamaktadır. Kızıltepe'deki bu merkez kadınlar, erkekler ve çocukların Türkiye'deki yaşamlarına uyum sağlamalarına ve sosyal açıdan gelişmelerine yardımcı olmak üzere geniş bir hizmet yelpazesi sunmaktadır.

LKD, kadınlar ve çocuklar için haklar, toplumsal cinsiyet eşitliği, hizmetlere erişim ve sosyal uyum hakkında daha fazla bilgi edinmelerine yönelik güvenli bir alan sağlamaktadır. Kuruluş, çok çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetlerle birlikte seminerler ve farkındalık arttırma etkinlikleri düzenleyerek bu amaca ulaşmayı hedeflemektedir. Sosyal etkileşim ve kültürel paylaşımı güçlendirmek amacıyla, tüm faaliyetler hem mültecilere hem de ev sahibi topluma açıktır. CLIP çerçevesinde LKD, yerel halk ve Suriyeli mülteciler için sosyal uyum ve koruma açısından bütüncül ve nitelikli bir hizmet sunmaktadır.

©Lider Kadın Derneği/2019/Gülsüm Kaya

Danışmanlık ve Bilgilendirme / Psikososyal Destek

Psikolojik danışmanlık, psikososyal destek ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet danışmanlığı, yasal danışmanlık desteği, aile danışmanlığı, psikososyal destek-yetişkin travma semineri, çocuklar için psikososyal destek travma semineri, psikososyal destek aile iletişimi semineri, odak grup tartışmaları, mobil ekip desteği, sosyal fon desteği, çeviri desteği

Farkındalık Yaratma, Savunuculuk ve Güçlendirme

Sağlık semineri, psikososyal destek-psikolojik ilk yardım semineri, hukuki bilgilendirme etkinlikleri, rahim ağzı kanseri seminerleri, toplumsal cinsiyet rolleri seminerleri, sağlık taraması-diş taraması

Kültürel ve Sosyal Uyum Faaliyetleri

Uçurtma festivali, çocuk oyun, spor, hobi, resim, müzik, kültür ve sanat atölyeleri, kitap okuma, yüzme, sirk, yaratıcı drama ve sinema etkinlikleri, kahvaltı, piknik, kültürel seyahat programları, lunapark etkinliği, özel gün kutlamaları

Eğitim ve Beceri Geliştirme

Etkili iletişim atölyeleri, el sanatları ve yaşam becerileri geliştirme atölyeleri

Kazanımlar

GIZ ile ortaklığından önce, Lider Kadın Derneği'nin çok sınırlı ve yerel bir hizmet alanı bulunmaktaydı. 2017 yılında, LKD yer değişikliğine giderek 9.000'i aşkın bireyin faydalanabileceği Kızıltepe'deki bir Toplum Merkezi'nden hizmetlerini sunmaya başladı. Merkez kadınlar, yaşlılar, mülteciler veya toplumsal cinsiyete dayalı şiddet mağdurları gibi toplumun en hassas durumdaki üyelerine ulaşmaya devam etmektedir. Ayrıca LKD, sosyal etkileşim alanında da aktif bir şekilde çalışmakta ve mülteciler ile Türkiyeli ev sahibi toplum üyeleri arasında sosyal teması güçlendiren 100'den fazla farklı faaliyet gerçekleştirmektedir. LKD, bu faaliyetler yoluyla katılımcılar arasındaki iletişimi, dayanışmayı ve uyumu geliştirmeyi amaçlamaktadır.

©Lider Kadın Derneği/2019/Gülsüm Kaya

©Lider Kadın Derneği/2019/Gülsüm Kaya

Avrupa Birliği
Sivil Koruma
ve İnsani Yardım

alman
işbirliği
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Bu yayın, Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortak finansmanı ile yürütülen "Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)" kapsamında hazırlanmıştır. İçeriği, Avrupa Birliği'nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır ve görevlendiren kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

For a world without hunger

WELTHUNGERHILFE (WHH) İLHAM TOPLUM MERKEZİ, MARDİN

Kuruluşun resmi adı (Türkiye'de kayıtlı olduğu haliyle):	Deutsche Welthungerhilfe e. V. Türkiye Temsilciliği (WHH)
İlk kayıt tarihi:	2013
Toplum Merkezinin Adı:	İlham Toplum Merkezi
Yeri:	Mardin
Toplum Merkezinin Açılış Tarihi:	Haziran 2015
GIZ ile Ortaklık Süresi:	Ekim 2015 - Haziran 2019
Yıllık ulaşılan katılımcı sayısı (tahmini):	7.500
Yıllık ulaşılan birey sayısı (tahmini):	4.300
Web sitesi:	www.welthungerhilfe.org.tr

WHH Mardin, mültecilere yönelik bir kabul kültürü oluşturmaya çalışmaktadır. 2013 yılında Türk makamları nezdinde kayıt olan Welthungerhilfe, 2014 yılından bu yana Türkiye ve Kuzey Suriye'de projeler yürütmektedir. Mardin'deki toplum merkezlerinin ortak hedefi, hassas durumdaki mülteciler ve yerel halkın mevcut hizmetlere erişim konusunda desteklenmesi ve bir yandan sosyal uyumu güçlendirirken diğer yandan da bireylerin yaşam koşullarını iyileştiren ihtiyaç temelli koruma programlarının sunulmasıdır. Personel gelişimi alanında, hizmetlerin kalitesinin artırılması ve personelin ikincil travma ve tükenmiş sendromundan korunması amacıyla, WHH personeli ve psikologları, uzman gözetiminden yararlanmaktadır.

Danışmanlık ve Bilgilendirme / Psikososyal Destek

Bireysel ve grup psikososyal danışmanlığı, ulusal sosyal yardım sistemlerine erişimi kolaylaştırma, ebeveynlere pedagojik destek, hukuk danışmanlığı, yönlendirme hizmetleri

Farkındalık Yaratma, Savunuculuk ve Güçlendirme

Kadın sağlığı, mülteci hakları, eğitime erişim, çocuk evlilikleri, sağlıklı beslenme, ilk yardım, mülk kiralama, banka hesabı açma konularında farkındalık yaratma/bilgilendirme seminerleri

Kültürel ve Sosyal Uyum Faaliyetleri

Her iki topluluktan çocuklar, kadınlar ve erkekler için sosyal faaliyetler, Spor aktiviteleri, uluslararası gün kutlamaları, kültürel geziler, pozitif hikâye kampanyaları

Eğitim ve Beceri Geliştirme

Kapsayıcı müzik kursları, İngilizce ve Türkçe yaşam becerileri atölyeleri, çocuklar için ev ödevi desteği, fotoğraf kursları, kaynaşma için beceri geliştirme atölyeleri

Kazanımlar

Türkiye’de WHH, çalışma yürüttüğü İstanbul, Hatay, Kilis, Kahramanmaraş, Gaziantep, Mardin ve Batman illerinde İş Karşılığı Ücret (Cash for Work) faaliyetleri yoluyla hassas durumdaki ailelere destek sunmaktadır. Bu faaliyetler arasında örneğin, katılımcılara aylık maaş verilen dikiş, çocuk bakımı ve tercüme işleri yer almıştır. Buradaki amaç, en nihayetinde bu faaliyetlerin uzun vadeli gelir getirici işlere dönüştürülmesi olmuştur. Temel ihtiyaç desteği açısından bakıldığında, WHH özellikle kış mevsiminde artan ihtiyaçların karşılanması amacıyla, hassas durumdaki ailelere kısıtlanmasız e-kartların dağıtıldığı projeler uygulamaktadır.

WHH, Mardin’de bir e-kart programı, “kışa hazırlık”, koruma ve sosyal uyum faaliyetleri de dahil olmak üzere çok sayıda proje uygulamaktadır. Koruma ve sosyal entegrasyon alanlarında WHH, vaka yönetimi yoluyla bireysel desteğin yanı sıra kimlik belgesi kaydı gibi mevcut sosyal ve koruma hizmetlerine erişimin kolaylaştırılmasına yönelik faaliyetler

gerçekleştirmektedir. Geçerli bir Geçici Koruma Kimliği belgesinin bulunması sağlık hizmetleri, eğitim ve diğer hizmetlere erişim açısından çok önemlidir. Türk Hükümeti ve diğer sosyal yardım kuruluşları geniş bir yelpazede destek hizmetleri sunarken, Suriyeliler ve diğer mülteciler dil engelleri veya idari prosedürlerin bilinmemesi nedeniyle genellikle bunlara erişememektedir. WHH, mevcut hizmetlerine psikososyal danışmanlık ve seminerler ekleme sürecinde Türk Kızılayı da dahil olmak üzere Türkiye’deki kurumlara da destek sunmaktadır.

Bunun yanı sıra, WHH Toplum Merkezi ortak faaliyetlerin yürütülmesine ilişkin resmi bir protokol imzalayarak yerel belediye ile ortaklığını güçlendirmektedir. Okuma-yazma kursları Halk Eğitim Merkezi (HEM) aracılığıyla yürütülmektedir. Toplum Merkezi ayrıca, Mardin “Vaka Yönetimi Koordinasyon” çalışma grubunun kurulmasında ve ilk dönem başkanlığının yürütülmesinde de etkili olmuştur.

Avrupa Birliği
Sivil Koruma
ve İnsani Yardım

alman
işbirliği
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Bu yayın, Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortak finansmanı ile yürütülen “Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)” kapsamında hazırlanmıştır. İçeriği, Avrupa Birliği’nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır ve görevlendiren kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Kuruluşun resmi adı:	YUVA Derneği
TM'nin Adı:	Yuva Kırıkhan Toplum Merkezi
Yeri:	Hatay
Toplum Merkezinin Açılış Tarihi:	2013
GIZ ile Ortaklık Süresi:	Şubat 2017 - Temmuz 2019
Yıllık ulaşılan katılımcı sayısı (tahmini):	14.000
Yıllık ulaşılan birey sayısı (tahmini):	3.100
Web sitesi:	www.yuva.org.tr

YUVA Toplum Merkezi, Hatay Kırıkhan'da ihtiyaç sahiplerinin kendilerine yeterli hale gelmelerini sağlamak üzere çalışmalar yürütmektedir. Program, yararlanıcıların yaşam kalitesinin artırılması amacıyla dil ve yaşam becerileri kurslarının yanı sıra mesleki yeterlilik eğitimleri yoluyla istihdam fırsatları yaratmaya ve güçlendirmeye odaklanmıştır. Haklar, riskler ve koruma mekanizmalarına ilişkin farkındalık artırma seminerleri toplum merkezinin çalışmalarının bir diğer önemli parçası olmuştur. YUVA, faaliyetlerin sürdürülebilirliğini sağlamak ve mülteciler ile ev sahibi toplumun değişime ayak uydurmasını sağlamak üzere yerel makamlarla işbirliği içinde çalışmaktadır.

Danışmanlık ve Bilgilendirme / Psikososyal Destek

Şiddet içermeyen iletişim eğitimi, baba-kız bağ kurma atölyeleri, afet farkındalığı eğitimi, afet ve psikolojik yardım eğitimi, kimyasal temizlik farkındalığı, dikim faaliyetleri, çocuk hakları ile ilgili drama etkinlikleri, ziyaretler ve geziler, erken evlilik seminerleri, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet seminerleri

Farkındalık Yaratma, Savunuculuk ve Güçlendirme

Koruma hizmetleri (sosyal yardım, vaka yönetimi, farkındalık yaratma etkinlikleri)

Kültürel ve Sosyal Uyum Faaliyetleri

El sanatları, kadın matineleri, çocuklar için atölye çalışmaları ve törenler, resim, pantomim gösterileri, kurabiye yapma atölyesi, piknikler, komşu ziyaretleri, çiçek ekimi

Eğitim ve Beceri Geliştirme

Merkez personeli için çocuk koruma ve kapasite geliştirme eğitimi, toplumsal cinsiyete dayalı/toplum temelli ve cinsel şiddet çalışmaları, Türkçe dil desteği, TÖMER sınav ücreti desteği, mesleki eğitim kursları

Kazanımlar

Toplum merkezi kapsayıcı, katılımcı ve sürdürülebilir bir yaklaşımla mültecilere koruma, eğitim ve geçim desteği sunmaktadır. GIZ ile kurulan işbirliği kapsamında, Kırıkhan'daki YUVA Toplum Merkezi 4.300'ü aşkın bireye ulaşmıştır. Kuruluş, personeline, toplumsal cinsiyet eşitliğinin yaygınlaştırılması, ayrımcılık, takım olma veya çocuk koruma konularında düzenli eğitimler sunmanın yanı sıra, düzenli bir raporlama ve değerlendirme yapısı oluşturarak etkili bir personel gelişim mekanizması oluşturmaya yönelik kararlı adımlar da atmıştır. Ayrıca YUVA, kurumlar arasındaki uyumu ve ağ oluşturmayı güçlendirmek üzere yerel makamlar ve diğer kuruluşlarla düzenli toplantılar gerçekleştirmiştir. Katılımın güçlendirilmesi amacıyla, YUVA tarafından koordine edilen kadın ve gençlik komiteleri, mültecilerin

kendi faaliyetlerini organize etmesine, hazırlamasına ve uygulamasına olanak tanımıştır. Bunun yanı sıra kuruluş, farklı semtlerde atölye çalışmaları gerçekleştirmiş ve mülteciler için sosyalleşme olanakları yaratmıştır.

Avrupa Birliği
Sivil Koruma
ve İnsani Yardım

alman
işbirliği
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Bu yayın, Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortak finansmanı ile yürütülen "Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)" kapsamında hazırlanmıştır. İçeriği, Avrupa Birliği'nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır ve görevlendiren kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

CLIP

TOPLUM MERKEZLERİ VE YEREL İNİSİYATİFLER PROJESİ

Federal bir kurum olan GIZ, sürdürülebilir kalkınmaya yönelik uluslararası işbirliği alanındaki hedeflerine ulaşma hususunda Alman Hükümeti'ne destek sunmaktadır.

Yayınlayan:
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Kayıtlı olduğu adresler:
Bonn ve Eschborn, Almanya

GIZ Ankara Ofisi
Aziziye Mah., Pak Sk. No. 1/101, 06680
Çankaya/Ankara, Türkiye
T: +90 312 466 70 80
F: + 90 312 467 7275

E: clip.info@giz.de
Web: www.giz.de/en/worldwide/67106

Program açıklaması
CLIP - Toplum Merkezleri ve Yerel İnisiyatiflerin Desteklenmesi Yoluyla Türkiye'deki Mülteciler ve Ev Sahibi Toplum için Sosyal Hizmetlerin Geliştirilmesi

Uygulayan:
Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ)

İçerik sorumlusu:
Kristina Willebrand-Bıyık, Ekip Lideri

Yazar(lar) & Katkıda Bulunan(lar)*
Didem Ayberkin-Yüksel, Esin Bozkurt, Inka Hiltmann, Sinem Kuz, Burcu Türkan, Büşra Uslu-Ak
*Soyadına göre alfabetik olarak sıralanmıştır

Çeviri:
Linas Çeviri Hizmetleri

Tasarım
SANDE IMAGE Animasyon ve Grafik Tasarım Stüdyosu

Fotoğraflar
©GIZ-SGDD/2018/Alı Saltan
©Lider Kadın Derneği/2019/Gülsüm Kaya
©Akdeniz Mül-Der/2019/Berkay Demir
©İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı/2019
©BMMYK/2017
©IBC/2020/Özgür Alpmen
©IBC/2019/Sermad Layth Hussein Al-Gburi
©Mülteciler Derneği/2019/Zafer Özkan
©Mülteciler Derneği/2019/Yaprak Koçak
©Mülteciler Derneği/2019/Yusuf Ergünöz
©Seyhan Belediyesi/2020/Cihan Kar
©Sosyal Suriye Grupları/2019/Zafer Najjar
©Hayata Destek/2018/Çiğdem Usta Güner
©Hayata Destek/2017/Alı Saltan

KAĞIT
Shiro Echo en kaliteli geri dönüştürülmüş kağıttır. %100 geri dönüştürülmüş elyaftan üretilmiştir. Ürün ve süreç sertifikaları EMAS, ISO 14001, ISO 9001, OHSAS 18001, FSC®, ve EKOnergy gibi uluslararası standartlara uygundur ve Favini bu standartlar çerçevesinde ürünleri ve faaliyetleri bakımından en yüksek kalite, güvenlik ve çevresel uyumu sağladığını göstermektedir.

URL linkleri
Bu yayında link verilen harici web sitelerinin içeriğine ilişkin sorumluluk her zaman ilgili yayıncılarına aittir. GIZ bu tür içeriklerle ilgili sorumluluğu açık bir şekilde reddetmektedir

Haritalar
Bu baskıda yer alan haritalar yalnızca bilgilendirme amaçlıdır ve hiçbir koşulda uluslararası sınırlar ve kara sınırları hukuku kapsamında tanınma teşkil etmemektedir. GIZ, bu haritaların

tamamen güncel, doğru veya eksiksiz olması ile ilgili hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir. Bunların doğrudan veya dolaylı kullanımından ileri gelen herhangi bir zarara ilişkin hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir.

Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve

Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Genel Müdürlüğü (ECHO) adına

BMZ posta adresi
poststelle@bmz.bund.de
www.bmz.de

Sosyal Medya
Facebook: @CLIPTurkey
Twitter: @CLIPTurkey
Youtube: CLIP Turkey

"Toplum Merkezlerinin ve Yerel İnisiyatiflerin Desteklenmesi Yoluyla Türkiye'deki Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklar İçin Sosyal Hizmetlerin Geliştirilmesi" projesi, Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO) ortak finansmanıya, Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) tarafından yürütülmektedir. Bu kitapçık, Avrupa Birliği'nin maddi desteğiyle yürütülen insani yardım faaliyetlerini kapsamaktadır. İçerik tamamıyla Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) sorumluluğu altındadır. Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir ve görevlendirici kurumlar bu belgenin içeriğine dayanılarak gerçekleştirilen hiçbir kullanımdan sorumlu tutulamaz.

Baskı
Ankara, Türkiye, 2020